

EUROPSKA KOMISIJA

Bruxelles, 30. listopada 2014.

Sažetak Sporazuma o partnerstvu za Hrvatsku za razdoblje 2014. – 2020.

Opće informacije

Sporazum o partnerstvu (SoP) pokriva pet fondova: Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijski fond (KF), Europski socijalni fond (ESF), Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR).

SoP se usredotočuje na sljedeće prioritete:

- promicanje poslovnog okruženja kakvo pogoduje inovacijama i razvijanje konkurentnog i na inovacijama temeljenog gospodarstva poticanjem poduzetništva, istraživanja, razvoja i inovacija te e-gospodarstva
- razvijanje infrastrukture za ekonomski rast i zapošljavanje, posebice ključnih mreža (TEN-T) i održiva gradskog prometa
- potporu zelenom gospodarstvu s malim udjelom ugljika poticanjem održiva i učinkovita korištenja prirodnih resursa te promicanjem energetske učinkovitosti i prilagodbe na klimatske promjene
- razvijanje rasta ljudskog kapitala i rješavanje problema nepodudarnosti znanja i vještina radne snage reformom obrazovnog kurikuluma, razvojem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te samozapošljavanja
- promicanje društvene uključenosti i smanjivanje rizika od siromaštva razvijanjem socijalnih usluga, borbom protiv različitih oblika diskriminacije i osiguravanjem prijelaza s institucionalnih na usluge u zajednici
- poboljšavanje zdravstvenih usluga na učinkovit i ekonomičan način
- izgradnju moderne i stručne javne uprave, razvijanje socijalnog dijaloga i osiguravanje učinkovitosti i nepristranosti sudstva.

Fondovi su temelj hrvatske razvojne strategije. Mobilizirat će dodatna javna nacionalna i privatna sredstva za rast i otvaranje radnih mjesta te će umanjiti regionalne nejednakosti unutar zemlje.

EFRR će podržati nacionalne napore za ojačavanjem konkurentnosti zemlje i razvojem na inovacijama temeljenog gospodarstva, prvenstveno razvijanjem znanstvene izvrsnosti, poticanjem ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije te prijenosa tehnologija u poslovnom sektoru. Širokopojasna mreža nove generacije bit će dodatno proširena, a elektroničke javne usluge razvijene. U malim i srednjim poduzećima konkurentnost i inovacije podržavat će se kroz poticanje poduzetništva, bolji pristup financiranju i razvojem poslovnih usluga visoke kvalitete.

Velik dio sredstava iz EFRR-a i KF-a bit će posvećen ulaganjima potrebnima za usklađivanje s direktivama EU-a o odlagalištima otpada, o pročišćavanju gradskih otpadnih voda i o kvaliteti pitke vode. Unutar prometnog sektora fondovi će ojačati povezanost zemlje i regija s transeuropskim mrežama (željeznicom, unutarnjim plovnim putovima i cestama), povezati Dubrovnik i Južnu Dalmaciju s ostatkom zemlje, podržati modernizaciju dubrovačkog aerodroma i integriranog gradskog prijevoza, a povećat će se i sigurnost na cestama.

Sredstva EFRR-a, KF-a i EPFRR-a uložiti će se u razvoj energetske učinkovitosti u javnim i stambenim zgradama, kao i u proizvodnju obnovljivih izvora energije na lokalnoj razini. Dodatno će se raditi na očuvanju bioraznolikosti i ekosustava, između ostaloga i putem razvoja mreže Natura 2000. Posebna će potpora biti usmjerena na razminiranje, kao i prevenciju i nadzor rizika od prirodnih opasnosti.

Osnovni je prioritet ulaganja iz ESF-a ulaganje u ljudski kapital i pružanje pomoći ljudima pri ulasku i zadržavanju na tržištu rada osiguravanjem kompatibilnosti znanja i vještina s potrebama tržišta rada. Tercijarno obrazovanje, strukovno obrazovanje i cjeloživotno učenje reformirat će se i poticati kako bi se ljudima osiguralo stjecanje potrebnih vještina. Snažan je naglasak stavljen i na reformu usluga javnih službi za zapošljavanje, održavanje poduzetništva i samozapošljavanja (posebice mladih i žena), kao i na borbu protiv dugotrajne nezaposlenosti.

U pogledu rješavanja problema visoke stope rizika od siromaštva i društvene isključenosti EFRR i ESF podržat će pružanje socijalnih usluga visoke kvalitete, prilagođenih posebnim potrebama ciljanog stanovništva i područja. Razvijat će se usluge u zajednici s ciljem pomaganja osobama s invaliditetom, djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi da bi se spriječilo ili smanjilo njihovo smještanje u ustanove. Provest će se ciljane i integrirane aktivnosti za prevenciju i borbu protiv diskriminacije i društvene isključenosti te za razvoj socijalnog poduzetništva. Provest će se projekti urbane obnove u ciljanim manje razvijenim područjima i područjima pogođenima ratom da bi se spriječilo fizičko propadanje i razvile gospodarske aktivnosti.

Posebne integrirane aktivnosti EFRR-a i ESF-a razvit će se u svrhu poboljšanja pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u zemlji, uključujući najizoliranija područja i otoke. Sredstvima će se podržati reforma mreže bolnica s ciljem osiguravanja kvalitetnih i ekonomičnih zdravstvenih usluga u zemlji.

ESF će podržati i nacionalnu reformu javne uprave putem boljeg i pouzdanog upravljanja javnim financijama, ukidanja nepotrebnih procedura, uključujući poslovni sektor, razvoja e-uprave i borbe protiv korupcije. Dodatno će se razvijati dijalog sa socijalnim partnerima i civilnim društvom. Učinkovitost pravosudnog sektora ojačat će se u pogledu ubrzavanja sudskih procesa, kao i osiguravanja učinkovitosti i nepristranosti.

EPFRR će doprinijeti povećanju konkurentnosti i poboljšanju učinka na okoliš poljoprivredno-prehrambenog sektora pružanjem potpore restrukturiranju, tehnološkoj modernizaciji i generacijskoj obnovi. Osobita će se pozornost pridavati održivu korištenju prirodnih resursa i aktivnostima za smanjivanje negativnih utjecaja klimatskih promjena. Dodatni je cilj i ujednačen teritorijalni razvoj te smanjenje ekonomskog pada u ruralnim područjima, uključujući razvoj alternativnih gospodarskih aktivnosti.

EFPR će se usredotočiti na povećavanje konkurentnosti hrvatskog ribarskog sektora i sektora akvakulture te na održivo korištenje prirodnih resursa, uključujući promicanje ekološki prihvatljivih praksi u akvakulturi i ribarstvu. Nadalje, doprinosit će razvoju lokalnog gospodarstva priobalnih područja putem lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i povećati potencijal za plavi rast koristeći prednosti duge hrvatske tradicije i iskustva u morskom i pomorskom sektoru.

Hrvatska je odabrala financirati ulaganje unutar svih 11 tematskih ciljeva definiranih Uredbama. Detalji o tematskim ciljevima prikazani su niže u Tablici 2.

Odabrani očekivani rezultati

Ulaganja se usmjeravaju na rješavanje glavnih razvojnih nedostataka i time na jačanje socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije. ESI fondovi pomoći se Hrvatskoj u ostvarivanju nacionalnih ciljeva iz strategije EU2020 i njezinih glavnih inicijativa:

- poticanje istraživanja i razvoja te inovacija u zemlji da bi se postigao nacionalni cilj ulaganja u istraživanje i razvoj u iznosu od 1,4% BDP-a (u odnosu na 0,75% u 2012.) te poticanje aktivnosti vezanih uz istraživanje, razvoj i inovacije u poslovnom sektoru
- energetska učinkovitija gospodarstva, uključujući podršku daljnjem razvoju obnovljive energije (cilj od 20% u odnosu na 15,7 u 2012.)
- povećavanje sudjelovanja na tržištu rada i zapošljavanja prema cilju od 62,9% (u odnosu na 55,4% u 2012.), s posebnom potporom za mogućnosti zapošljavanja mladih ljudi (inicijativa o zapošljavanju mladih)
- znatan napor u pogledu društvene uključenosti, odgovaranje na ozbiljne izazove s kojima je Hrvatska suočena i doprinos cilju smanjivanja broja ljudi koji su u opasnosti od siromaštva za 150 000
- potpora nacionalnim naporima za jačanjem obrazovnog sustava, osobito u pogledu povećanja sudjelovanja dobne skupine od 30 do 34 godine u terciarnom obrazovanju s 25,9% na 35% do 2020.

U ovom se SoP-u odražavaju obveze iz Nacionalnog programa reformi Republike Hrvatske kao i preporuke Vijeća za Hrvatsku za 2014. Primjenom takva pristupa intervencije sufinancirane iz EFRR-a, KF-a, ESF-a, EPFRR-a i EFPR-a poduprijet će napore Hrvatske u provođenju potrebnih reformi i ispunjavanju Preporuka. Sporazum o partnerstvu, koji je strateški okvir za ESI fondove, postavlja jasne političke obveze u skladu s ciljevima strategije rasta EU-a pod naslovom Europa 2020.

Proračun

Za razdoblje 2014. – 2020. Hrvatskoj je dodijeljena oko 8,61 milijarda eura za Kohezijsku politiku (EFRR, ESF, Kohezijski fond¹) uključujući 66,2 milijuna eura za Inicijativu za zapošljavanje mladih i 146,1 milijun za teritorijalnu suradnju. Dodatne 2 milijarde eura iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR-a) bit će dodijeljene za razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnih područja. Sredstva dodijeljena iz Europskog fonda za

¹ isključujući prijenos od 456 147 292 eura Instrumentu za povezivanje Europe

pomorstvo i ribarstvo (EFPR-a) iznose nekih 252,6 milijuna eura. Detalji o dodijeljenim sredstvima prikazani su niže u tablici 1.

Koncentracija sredstava na ograničen broj prioriteta jedno je od glavnih načela reformirane kohezijske politike. Za Hrvatsku, tematska koncentracija, što znači razina potrošnje iz EFRR-a usmjerena na istraživanje i inovacije (TC1), informacijske i komunikacijske tehnologije (TC2), konkurentnost poduzeća (TC3) te gospodarstvo s malim udjelom ugljika (TC4) u odnosu na dodijeljena sredstva čini 57,2%, uključujući 13% za gospodarstvo s malim udjelom ugljika. Tematska koncentracija drži se iznad minimalnog zahtjeva od 50%. Više od 20% dodijeljenih sredstava iz ESI fondova doprinijet će ublažavanju klimatskih promjena i mjerama prilagodbe na njih. Udio ESF-a u dodjeli sredstava iz strukturnih fondova u sklopu cilja Ulaganje u rast i radna mjesta iznosi 26% i iznad je potrebnog minimalnog udjela od 24,6%.

Ukupni teritorij Hrvatske ubraja se u manje razvijene regije. Najmanje 6,3% dodijeljenih sredstava iz EFRR uložit će se u održive aktivnosti urbanog razvoja, provedene uglavnom putem integriranih teritorijalnih ulaganja u urbanim područjima. 3% ukupnog doprinosa EPFRR-a programu ruralnog razvoja i 7,5% od programa za ribarstvo bit će rezervirano za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice.

Arhitektura programa

Kohezijska politika provodit će se putem 4 operativna programa (OP-a), što je za 3 manje u usporedbi s razdobljem 2007. – 2013.:

- jedan nacionalni OP sufinanciran od EFRR-a i KF-a (OP Konkurentnost i kohezija)
- jedan nacionalni OP sufinanciran od ESF-a (OP Učinkoviti ljudski resursi)
- jedan program ruralnog razvoja (sufinanciran iz EPFRR-a)
- jedan program za ribarstvo (sufinanciran iz EFPR-a).

Detalji o sredstvima dodijeljenima operativnim programima:

Tablica 1

Operativni program	Pokriveni tematski ciljevi	ESI fond	Dodijeljena sredstva (EUR)
OP Konkurentnost i kohezija	TC 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10	EFRR, KF	6 881 045 559
OP Učinkoviti ljudski resursi	TC 8, 9, 10, 11	ESF, Inicijativa za zapošljavanje mladih	1.582.210.217
Program ruralnog razvoja	TC 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10	EPFRR	2 026 222 500
OP Ribarstvo	TC 3, 4, 6, 8	EFPR	252 643 138

Tablica 2: Dodijeljena sredstva: razrada prema tematskom cilju i fondu (osim teritorijalne suradnje).

Tematski cilj	EFRR	ESF	Kohezijski fond	EPFRR	EFPR	Ukupno
	eura					
1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	664,792,165			16,500,000		681,292,165
2. Poboljšanje pristupa, korištenja i kvalitete IKT-a	307,952,676					307,952,676
3. Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) te pomorskog i ribarskog sektora (za EFPR)	970,000,000			803,236,573	143,654,447	1,916,891,020
4. Potpora prelasku na gospodarstvo s malim udjelom ugljika u svim sektorima	531,810,805			216,433,770	8,654,126	756,898,701
5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizikom	245,396,147			255,215,471		500,611,618
6. Očuvanje i zaštita okoliša te promicanje učinkovitosti resursa	338,020,392		1,649,340,216	255,215,471	66,221,932	2,308,798,011
7. Promicanje održiva prometa i uklanjanje uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	400,000,000		910,205,755			1,310,205,755
8. Promicanje održiva i kvalitetnog zapošljavanja i potpora mobilnosti radne snage		466,756,129		128,800,000	18,954,045	614,510,174
9. Promicanje društvene uključenosti te borba protiv siromaštva i diskriminacije	356,500,000	328,000,000		286,786,653		971,286,653
10. Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za znanja i vještine te doživotno učenje	270,914,791	450,000,000		9,000,000		729,914,791
11. Poboljšanje institucionalnog kapaciteta tijela javne uprave i dionika te učinkovita javna uprava		191,276,944				191,276,944
Tehnička pomoć	236,112,612	80,000,000		55,034,562	15,158,588	386,305,762
Ukupno	4,321,499,588	1,516,033,073	2,559,545,971	2,026,222,500	252,643,138	10,675,944,270

Sredstva dodijeljena za Inicijativu za zapošljavanje mladih iznose 66 milijuna eura.